

TULOSBUDJETTI 2023

SISÄLLYSLUETTELO

1. Yleistä	2
2. HKL:n tavoitteet 2023	3
3. Käyttötalous, rahoitus ja investoinnit 2023	6

TAULUKOT

3.1. HKL:n tuloslaskelma	8
3.2. HKL:n rahoituslaskelma	9
3.3. HKL:n tunnusluvut	10
3.4. HKL:n suurimmat investoinnit vuonna 2023	11

1. YLEISTÄ

HKL huolehtii pääkaupunkiseudun metrolienteestä sekä siihen liittyvästä joukkoliikenneinfrastruktuurista toimien rataverkon haltijana ja metrolienteen harjoittajana. HKL tuottaa metrolienteen liikennöinnin ja metroinfraan liittyvät palvelut hankkimalla ne alihankintana Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:ltä (Kaupunkiliikenneyhtiö).

Kaupunginvaltuusto päätti 22.9.2021 silloisen HKL:n toiminnan yhtiöittämisestä metron infra- ja liikennöintisopimuksiin liittyviä toimintoja lukuun ottamatta. Kaupunkiliikenneyhtiö aloitti toimintansa 1.2.2022. Yhtiöittämisessä HKL:n metro-omaisuus ja metroon liittyvät keskeiset sopimukset jäivät liikelaitokseen. Vuosi 2023 on HKL:n ensimmäinen kokonainen vuosi vain metrolienteoiminnasta huolehtivana liikelaitoksena.

Tulosbudjetissa esitettävät HKL:n sitovat tavoitteet ovat samat kuin kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin talousarviossa 2023.

Vuonna 2023 HKL:n toiminnan keskiössä on metron operoinnin luotettavuuden varmistaminen ja kustannustehokkuuden parantaminen, yleiseen turvallisuustilanteeseen liittyvien tarkistus- ja kehitystoimien toteuttaminen sekä erityisesti kantametron asemainfran peruskorjausten rahoituksen ja toteutuksen varmistaminen. Lisäksi HKL toimeenpanee yhdessä metrojärjestelmän ylläpitoa, investointeja ja operointia tuottavan Kaupunkiliikenneyhtiön kanssa hiilineutraalisuuteen tähtäävän kehitysohjelman mukaisia toimia.

Toimintaympäristön epävarmuustekijät ovat lisääntyneet. Matkustajamäärät ovat laskeneet merkittävästi pandemian aikana ja Venäjän hyökkäyssodan seurauksena materiaalien ja työvoiman saatavuus on vaikeutunut. Matkustajien väheneminen, energian hinnan nousu ja korkotason muutos luovat epävarmuutta joukkoliikenteen rahoitukseen. Myös suunniteltujen joukkoliikenneinvestointien ajoittumisessa tunnistetaan epävarmuutta. Varaosien pidentyneet toimitusajat sekä kasvavat suoritelmäärät edellyttävät kaluston ja ratainfran elinkaaren hallinnan kehittämistä. Samanaikaisesti on varmistettava toiminnan kustannustehokkuus, vanhenevien järjestelmien toimintavarmuus ja valmius toiminnan laajentamiselle pidemmällä tulevaisuudessa.

HKL:n liikennesuoritteiden määrät kasvavat vuonna 2023 Länsimetron toisen vaiheen liikennöinnin myötä. Metrolienteessä linjakilometri määrä kasvaa noin 17 % vuodesta 2022 ja 12 % vuodesta 2021. Metrolienteessä alkuvuosi 2023 on budjetoitu pidemmällä vuorovälillä. Vuorovälin arvioidaan palaavan normaaliksi kesän jälkeen.

HKL:n liikevaihto on 156,3 (2022: 136,5) milj. euroa vuonna 2023.

Liikevaihto muodostuu liikennöintikorvauslaskutuksesta HSL:ltä 63,2 milj. euroa, infrakorvauslaskutuksesta HSL:ltä 62,1 milj. euroa, Länsimetron kunnossapitolaskutuksesta Länsimetro Oy:ltä 25,0 milj. euroa ja kaupungin tuesta 6,0 milj. euroa. Tuloja nostaa erityisesti Länsimetron Kivenlahden jatkeen käynnistyminen joulukuussa 2022, joka nostaa metron liikennöintikorvausta noin 15 milj. euroa ja Länsimetron kunnossapitolaskutusta noin 5 milj. euroa vuodesta 2022.

HKL:n investoinnit ovat 75,0 milj. euroa. Vuoden 2023 suurimmat investointikohteet ovat metron raidevirtapiirien korvaaminen 6,4 milj. euroa, M200-metrojunien peruskorjaus 5,5 milj. euroa ja Hakaniemen metroaseman pohjoisosan peruskorjaus 5,1 milj. euroa.

Liitteissä olevissa tulos- ja rahoituslaskelmissa vuoden 2022 luvuissa on mukana HKL:n liiketoimintakokonaisuus tammikuun 2022 osalta tilanteessa ennen Kaupunkiliikenneyhtiön toiminnan aloittamista 1.2.2022.

2. HKL:N TAVOITTEET 2023

2.1. Kaupunkistrategian tavoitteiden toteuttaminen HKL:llä

Vastuullinen ja kestävä talous

Yleisestä maailmantilanteesta ja koronapandemian vauhdittamasta liikumisen muutoksesta johtuvat joukkoliikenteen rahoitushaasteet edellyttävät kustannustehokkuuden jatkuvaa parantamista. Metroasemille suunniteltujen kaupungin kehittämisinvestointien kaupunkitaloudellisuutta ja toteutustapaa arvioidaan ja kehitetään yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Kunnianhimoinen ilmastovastuu

HKL on osaltaan sitoutunut Helsingin kaupunkistrategiassa ja hiilineutraalisuusohjelmassa asetettuun tavoitteeseen olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi HKL on yhdessä Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa laatinut hiilineutraalisuusohjelman (HILKKA), jonka tavoitteena on nollapäästöisyys vuoteen 2025 mennessä oman toiminnan suorien ja osatoenergian päästöjen osalta sekä hiilineutraalisuus vuoteen 2030 mennessä toimitusketjun päästöjen osalta (rakentaminen ja kalustohan-kinta).

Viihtyisä kaupunki ja segregaaation ehkäiseminen

HKL:n toiminnassa on keskeistä varmistaa olemassa olevan metrojärjestelmän luotettavuuden vaatimien peruskorjausten ja korvausinvestointien toteuttaminen sekä kaupungin tulevaan kasvuun varautuminen. Metroasemia peruskorjattaessa toimitaan kaupunkiympäristön toimialan kumppanina ottaen huomioon kaupunkistrategian tavoitteet viihtyisän ja elinvoimaisen kaupungin, asemanseutujen kehittämisen ja tiivistämisen sekä segregaaation ehkäisemisen suhteen.

Koronapandemian seurauksena matkustajien kokema turvallisuudentunne metroasemilla on heikentynyt. Tähän vastataan tiiviillä yhteistyöllä turvallisuus- ja sosiaaliviranomaisten kanssa sekä asemien peruskorjauksilla, joissa asemien esteettömyyttä, valaistusta ja valvontaa sekä palveluita parannetaan. Lisäksi asemilla kehitetään mm. pyörien liikeyntä-pysäköintiä ja muita palveluja yhdessä Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa.

2.2. Sitovat tavoitteet 2023 ja niiden kytkeytyminen kaupunkistrategiaan

HKL:n kolme sitovaa tavoitetta on asetettu asiakas-, luotettavuus- ja talousnäkökulmasta.

Luotettavuudessa tavoitellaan vuoden 2022 tavoitteen mukaista korkeaa metroliikenteen luotettavuustasoa. Asiakastyytyväisyydessä tavoite on asetettu edellisen kolmen vuoden keskiarvon perusteella.

Strategian teema	Sitova tavoite	Mittari
Toimiva ja kaunis kaupunki	Minimoimme ajamattomien lähtöjen määrän ylläpitääksemme korkeaa joukkoliikenteen luotettavuutta.	Ajettujen lähtöjen osuus tilatuista lähdöistä. Tavoitetaso: 99,85 %
	Vastaamme asiakkaiden keskeisiin tarpeisiin ylläpitääksemme laadukasta asiakaskokemusta.	Asiakkaiden antama liikennöitsijäarvosana HSL:n tuottamassa kyselytutkimuksessa. Tavoitetaso: 4,11
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	HKL:n talous pysyy tasapainossa	Tilikauden tulos Tavoitetasot: tilikauden tulos vähintään nolla.

2.3. Toiminnan painopisteet vuonna 2023

HKL:n toiminnassa on keskeistä varmistaa, että metron liikennöintiin ja metroinfraan liittyviä palveluja operatiivisella tasolla erillisen sopimuksen perusteella tuottavan, Helsingin kaupungin omistaman Kaupunkiliikenneyhtiön toiminta tukee Helsingin kaupunkistrategian sekä hyväksytyssä talousarviossa HKL:lle asetettujen tavoitteiden toteutumista.

HKL:lle asetettujen sitovien tavoitteiden toteutumisen näkökulmasta riittävä metrokuljettajien määrän varmistaminen on keskeinen tekijä vuoden 2023 toiminnassa. Liikennöinnin luotettavuus vaikuttaa olennaisesti

myös asiakastyytyvyyden parantamiseen. Tämä tarkoittaa erityisesti kuljettajien rekrytointiin ja koulutukseen panostamista.

HKL:n tehtävänä on varmistaa, että metrojärjestelmän turvallisuus järjestetään liikennepalvelulain, raideliikennelain sekä liikenne- ja viestintäviraston antaman kaupunkiraideliikennemääräyksen velvoittaman turvallisuusjohtamisjärjestelmän mukaisesti. Vuoden 2023 aikana kehitetään erityisesti HKL:n ja Kaupunkiliikenneyhtiön riskienhallinnan menettelytapoja, jatketaan mm. asemien palo- ja pelastusturvallisuuteen liittyvien hankkeiden toteuttamista sekä yleiseen turvallisuustilanteeseen ja energian saatavuushaasteisiin liittyviä tarkistus- ja kehitystoimia.

Metrojärjestelmän turvallisuutta ja luotettavuutta varmistetaan myös pidemmällä aikajänteellä. Vuoden 2023 aikana edistetään useiden metrojärjestelmän toimintavarmuuteen liittyvien investointien toteuttamista. Esimerkiksi junien paikantamiseen nykyisin käytettävien raidevirtapiirien korvaushankkeen ja junakulunvalvontajärjestelmän uusimishankkeen (Metka-hanke) toteutus etenevät.

Helsingin seudun liikenne (HSL) -kuntayhtymän ja HKL:n välisen metroliikenteen hoitoa koskevan sopimuksen jatkamiseen liittyvä valmistelutyö käynnistyy vuoden 2023 aikana. Nykyinen sopimus päättyy 31.12.2024 ja sopimusta jatketaan 7,5 vuodella. Operoinnin kustannustehokkuuden edelleen kehittäminen sekä kustannusten ja korvausperusteiden läpinäkyvyys tulevat olemaan myös jatkosopimuksen valmistelun keskeisiä ohjaustekijöitä.

HSL:n ja Helsingin kaupungin välisen ns. infrasopimuksen omistajuuteen liittyvien tehtävien hoito on metron liittyvän omaisuuden osalta HKL:n vastuulla. Tarkoituksena on edelleen kehittää HKL:n, HSL:n, Kaupunkiliikenneyhtiön ja Kaupunkiympäristön toimialan välistä yhteistyötä investointien toteuttamiseen sekä omaisuuden omistamiseen ja hallintaan liittyen. Vuoden 2023 aikana mm. kehitetään yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian kanssa asemaympäristöihin kohdistuvien laajempien kaupunkikehityshankkeiden (ns. hybriditerminaalit) toteutusprosessia ja vaikutustenarviointia.

Siemens-konsernin kanssa vireillä olevan oikeudenkäynnin osalta valmistaudutaan hovioikeuskäsittelyn alkamiseen vuoden 2023 aikana.

3. KÄYTTÖTALOUS, RAHOITUS JA INVESTOINNIT 2023

3.1. Käyttötalous 2023

Vuoden 2023 HKL:n käyttötalousluvut ovat ajalta 1.1.–31.12.2023. Vuoden 2022 vertailuluku ei ole täysin vertailukelpoinen vuoteen 2023, koska vuoden 2022 ennuste helmi-joulukuulta on nykyisen HKL:n toiminnan mukainen ennuste, mutta tammikuu 2022 sisältää myös 1.2.2022 Kaupunkiliikenne Oy:lle siirtyneen liiketoiminnan.

HKL:n liikevaihto on 156,3 (2022: 136,5) milj. euroa vuonna 2023.

Liikevaihto muodostuu liikennöintikorvauslaskutuksesta HSL:ltä 63,2 M€, infrakorvauslaskutuksesta HSL:ltä 62,1 M€, Länsimetron kunnossapitolaskutuksesta Länsimetro Oy:ltä 25,0 M€ ja kaupungin tuesta 6,0 M€. Tuloja nostaa erityisesti Länsimetron Kivenlahden jatkeen käynnistyminen joulukuussa 2022, joka nostaa metron liikennöintikorvausta noin 15 M€ ja Länsimetron kunnossapitolaskutusta noin 5 M€ vuodesta 2022.

Liiketoiminnan muut tuotot, 1,8 M€ koostuvat mainostuloista.

HKL:n kokonaismenot ovat 157,3 M€ (2022: 140,5). Menoja nostaa erityisesti Länsimetron Kivenlahden jatkeen käyttöönotto vuoden 2022 lopussa. Myös sähkö- ja korkomenot ovat nousemassa vuodesta 2022.

Ulkopuolisten palvelujen ostoihin on budjetoitu 113,8 M€, josta Kaupunkiliikenne Oy:n alihankintalaskutusta on 113,3 M€ ja kaupungin vakuutusrahastomaksuja 0,5 M€.

Palkkojen ja palkkojen sivukulujen arvioidaan olevan 0,2 M€.

Poistot ovat 31,1 M€, joista 11,0 M€ on metrovaunujen poistoja.

Lainojen korkokulut ovat 8,3 M€ vuonna 2023. HKL:n kaupungille maksama tuottotavoite pääomalle A on 9 % eli 3,4 M€ vuodessa.

HKL:n tulos ennen varauksien ja poistoerojen muutoksia on 0,8 M€.

3.2. Investoinnit ja rahoitus 2023

HKL:n investoinnit ovat 75,0 M€. Vuoden 2023 suurimmat investointikohteet ovat metron raidevirtapiirien korvaaminen 6,4 M€, M200-metrojunien peruskorjaus 5,5 M€ ja Hakaniemen metroaseman pohjoisosan peruskorjaus 5,1 M€.

HKL ei nosta uutta ulkopuolista lainaa vuonna 2023. Investoinnit rahoitetaan kaupungin sisäisellä limiittirahoituksella (yhdystilivelka). Yhdystilivelka on 201,4 M€ 31.12.2023.

Omavaraisuusaste on 33,6 % (2022: 36,0).

3.3. Vaikutus kaupungin talouteen 2023

HKL maksaa kaupungille peruspääoman tuottoa 3,4 milj. euroa vuonna 2023. Vastaavasti kaupunki maksaa HKL:lle suoraa tukea 6,0 milj. euroa. Kaupungin tuella HKL kattaa ne menot, joita HKL ei pysty laskuttamaan HSL:ltä tai muulta taholta.

Kaiken kaikkiaan HKL:n nettovaikutus kaupungin budjettiin on -2,6 milj. euroa vuonna 2023.

	Ennuste	Talousarvio	Tulosbudjetti
TULOSLASKELMA 1000 €	2022	2023	2023
LIIKEVAIHTO			
Tuki kaupungilta	2 825	5 956	5 956
Liikennöintikorvaukset	52 524	60 175	63 151
Infrakorvaukset	64 465	61 234	62 109
Muut myyntitulot	16 666	25 388	25 047
	136 480	152 753	156 263
Valmistus omaan käyttöön	528	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	3 800	1 755	1 823
	4 328	1 755	1 823
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:			
Ostot tilikauden aikana	-2 381	0	0
Ulkopuoliset palvelut			
SLL-korvaus	-278	0	0
Muiden palvelujen ostot	-89 604	-109 993	-113 835
	-92 263	-109 993	-113 835
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-5 274	-172	-144
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-581	-40	-25
Muut henkilösivukulut	-226	-7	-6
	-6 081	-219	-175
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-31 690	-32 525	-31 059
	-31 690	-32 525	-31 059
Liiketoiminnan muut kulut			
Vuokrakulut	-2 654	-582	-582
Muut kulut	-117	0	-2
	-2 771	-582	-584
LIIEKEYLIJÄÄMÄ	8 002	11 189	12 433
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkokulut			
Kaupungin lainasta	-1 164	-2 903	-4 520
Muista lainoista	-2 763	-3 309	-3 741
Korvaus peruspääomalle	-3 795	-3 377	-3 377
Muut rahoituskulut	-23	0	0
	-7 744	-9 589	-11 639
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	258	1 600	794
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	258	1 600	794
Varausten ja rahastojen muutos			
Poistoeron vähennys	14 166	2 591	2 591
Vapaaehtoisten varausten lisäys	1 617	0	0
	15 782	2 591	2 591
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	16 040	4 191	3 385

3.1. HKL:n tuloslaskelma

RAHOITUSLASKELMA 1000 €	Ennuste	Talousarvio	Tulosbudjetti
	2022	2023	2023
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Tulorahoitus			
Liikelyjäämä (-alijäämä)	8 002	11 189	12 433
Poistot ja arvonalennukset	31 690	32 525	31 059
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korvaus peruspääomalle	-3 795	-3 377	-3 377
Korkokulut kaupungin lainasta	-1 164	-2 903	-4 520
Muut	-2 785	-3 309	-3 741
	<u>31 948</u>	<u>34 125</u>	<u>31 853</u>
Investoinnit			
Investoinnit	-73 939	-70 566	-75 024
Siirrot osakeyhtiöön	757 833	0	
	<u>683 894</u>	<u>-70 566</u>	<u>-75 024</u>
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	715 842	-36 441	-43 171
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikainen			
Kaupungilta saatujen lainojen vähennys	-153 455	-2 500	-2 500
Muilta saatujen lainojen vähennys	-79 245	-11 953	-11 953
Lyhytaikainen			
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen muutos, lisäys(+), vähennys(-)	-11 710	0	0
Muilta yrityksiltä saatujen lainojen muutos	-6 295	0	0
	<u>-250 706</u>	<u>-14 453</u>	<u>-14 453</u>
Oman pääoman muutokset			
Peruspääoman muutos	-264 351	0	0
	<u>-264 351</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Vaihto-omaisuuden muutos	6 867	0	0
Yhdystilivelkojen muutos, lis (+), väh (-)	-182 655	50 894	57 624
Saamisten muutos, lisäys (-), vähennys(+)	23 437	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	9 845	0	0
Korottomien velkojen muutos, lis (+), väh (-)	-42 760	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-15 520	0	0
	<u>-200 785</u>	<u>50 894</u>	<u>57 624</u>
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	-715 842	36 441	43 171
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0	0
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	0	0	0
Rahavarat 1.1.	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

3.2. HKL:n rahoituslaskelma

TUNNUSLUVUT	Ennuste 2022	Talousarvio 2023	Tulosbudjetti 2023
Toiminnan laajuus			
Liikevaihto, milj. €	87,6	152,8	156,3
Liikevaihdon muutos, %	-60,3	74,4	78,4
Tulos ja kannattavuus			
Liikevoitto, milj. €	4,9	11,2	12,4
Liikevoitto, %	5,6	7,3	8,0
Rahoitustulos, %	27,0	22,3	20,4
Kokonaispääoman tuotto, %	0,5	1,9	2,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,7	2,8	3,1
Rahoitus			
Omavaraisuusaste, %	36,0	34,1	33,6
Quick ratio	0,2	0,1	0,1
Current ratio	0,2	0,1	0,1
Muut tunnusluvut			
Henkilöstö keskimäärin	2	2	2
Liikevaihto/henkilö (1000 €)	43 806	76 377	78 132
Tuottavuus (2021=100)	45	62	64
Paikkakilometrit, milj	3 118,4	3 682,6	3 660,2
Paikkakilometrikustannus (€)	0,030	0,042	0,043

3.3. HKL:n tunnusluvut

HKL:n suurimmat investoinnit 2023, M€

HKL:n metroinvestoinnit, M€	TB 2023	Koko ennuste
Metron raidevirtapiirien korvaaminen	6,4	15,8
M200-metrojunien peruskorjaus	5,5	8,4
Hakaniemen metroasema pohjoisosa, peruskorjaus	5,1	8,4
Itäkeskuksen sähkönsyöttöasema, peruskorjaus	4,2	6,3
Rautatientorin metroaseman paloturvallisuuden parantaminen	3,9	8,2
Hakaniemen sähkönsyöttöasema, peruskorjaus	3,7	7,8
M100-metrojunien peruskorjaus	3,5	29,5
Kampin metroasema, TeHyKe - hanke	3,4	11,4
Herttoniemen metroasema, peruskorjaus	3,0	37,0
Sörnäinen metroasema, peruskorjaus	2,5	9,9
Metron liikenteenohjausjärjestelmän uudistaminen	2,3	68,1
Muut HKL:n investoinnit	31,6	197,0
Yhteensä	75,0	407,9

3.4. HKL:n suurimmat investoinnit vuonna 2023, M€

